

За наукові КАДРИ

ВІТРОРОК
20
КВІТНЯ
1954 року
№ 11 (410)

Ціна 20 коп.

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечнікова

ЗА БОЙОВУ ПРИНЦИПОВУ КРИТИКУ В ПРЕСІ

В арсеналі засобів, які має в своєму розпорядженні партія для розгортання критики і самокритики, преса займає значне місце. Узагальнюючи величезний досвід мас, підтримуючи все нове, передове, що прискорює рух радянського суспільства по шляху будівництва комунізму, наша преса піддає критиці недоліки в роботі партійних, радянських, господарських організацій, сприяє широкому розгортанню самокритики і критиці знизу.

В останній час на сторінках газет все частіше почали з'являтися матеріали, в яких висвітлюються питання передбудови роботи партійних органів в дусі вимог вересневого і лютого-березневого Пленумів ЦК КПРС, піддаються критичній канцелярсько-бюрократичні методи керівництва сільським господарством.

Але, як показують факти, ще далеко не всі органи преси гостро і принципово ведуть боротьбу проти недоліків і упущень в господарському і культурному будівництві.

На днях в «Правді» повідомлялось про великі недоліки і помилки газети «Советская Чувашия». В редакції цієї газети встановилися чужі нашій пресі нрави зневажливого, бюрократичного відношення до критичних сигналів читачів. Бюрократично відносять до критичних сигналів читачів. Бюрократично відносять до критичних сигналів читачів.

Обговоривши питання про роботу газети «Советская Чувашия», ЦК КПРС звернув увагу Чуваського обкому партії на незадовільне керівництво газетою. Обкомів запропоновано вжити заходів, які б забезпечили поліпшення роботи редакції, розгортання на сторінках газети ділової і принципної критики, що сприяла б усуненню недоліків у діяльності партійних, радянських і господарських організацій республіки, в керівництві промисловістю і сільським господарством.

Найперший обов'язок нашої преси — узагальнювати величезний досвід комуністичного будівництва, на конкретних прикладах і фактах показувати зростаючу творчу активність мас, борючись за впровадження передового, нового, вести війну проти бюрократизму, косності, застою. Треба виводити на чисту воду бюрократів, канцеляристів, тих, що намагаються відсидітися в тиші канцелярій, відгородитися від життя паперами, втекти від живої організаторської роботи в масах.

Великий Ленін вимагав від газет ділової, нешаблонної, істинно революційної війни з конкретними носіями зла. На жаль, ще не рідко зустрічаються редакції і редактори, які замість гострих оцінок недоліків у роботі вважають за краще обмежитися беззубими, обтікаємими формулюваннями. Не можна сказати, що Іванівська обласна газета «Робочий край» не пише про низьку якість промислової продукції, не критикує бракоробів. Пише, критикує, але матеріали з цих питань часто бувають безпристрасними, написані без глибокого знання справи.

ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЙ

13 квітня на засіданні Вченої Ради історико-економічного та філологічного факультетів відбувся захист дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук тов. В'язовським Г. А. на тему: «Становлення і розвиток принципів комуністичної партійності в творчості П. Г. Тичини».

Або такий факт. Партійні, радянські організації, сільськогосподарські органи Краснодарського краю повільно впроваджують квадратно-гнездовий спосіб сівби просапних культур, не вживають належних заходів для підвищення врожайності кукурудзи. Між тим газета «Советская Кубань» не піднімала цих питань на своїх сторінках.

Само собою зрозуміло, що гостра постановка питання про ті чи інші недоліки в роботі нічого спільного не має з крикливістю і непотрібною тріскотнею. Партія попереджує нашу пресу не збиватися на критику для критики, не перетворювати критику в спорт, що б'є на сенсацію. Критика повинна допомагати поліпшувати керівництво, зміцнювати дисципліну, підвищувати активність і відповідальність працівників.

Тепер в нашій країні розгортається широкий народний рух за значне підвищення продуктивності праці на кожному промисловому підприємстві, на кожній будові, на транспорті, в кожному колгоспі, в машинно-тракторних станціях, на всіх фронтах нашого великого будівництва. Зі знанням справи пропонує кращі зразки організації суспільної праці, преса повинна рішуче боротися проти консерватизму, рутини, безгосподарності і розбазарювання, неполадків в організації виробництва, у використанні техніки.

Не можна визнати нормальним те, що багато наших газет, особливо газет великих промислових центрів країни, слабо піддають критиці відстаючі підприємства, не розкривають причини невиконання рядом підприємств державних завдань.

Важливим завданням преси є висвітлення питань ідеологічної роботи. Користуючись зброєю критики, преса зобов'язана допомагати партійним організаціям підвищувати боєздатність всіх ділянок ідеологічного фронту — партійної пропаганди, політичної агітації, радіо, науки, літератури, театру, кіно, музики, образотворчого мистецтва, — спрямовувати всі засоби і знаряддя ідеологічного впливу на справу комуністичного виховання радянських людей.

Життя, досвід показують, що великих результатів у боротьбі з недоліками добиваються ті газети, які залучають широкі маси трудящих до справи виявлення і усунення фактів запусканості і відсталості в роботі, бюрократичних перекурень і канцелярських надмірностей.

Партійні комітети зобов'язані повсякденно спрямовувати роботу газет, активно підтримувати критичні виступи друкованих органів, допомагати редакціям газет, добиватися дійовості матеріалів, що публікуються, рішуче борючись з найменшими намаганнями відмахнутися від критики, що йде зі сторінок преси.

Широке розгортання на сторінках газет принципної критики ще більше підвищить роль преси як могутньої ідейної зброї нашої партії на всіх ділянках комуністичного будівництва.

(ПЕРЕДОВА «ПРАВДИ»,
8 квітня 1954 р.)

дологічних наук Галащук Б. І., вказавши на деякі недоліки дисертації, висловили свою позитивну думку про дисертацію та про присудження тов. В'язовському Г. А. вченого ступеня кандидата філологічних наук.

Одночасно відбувся захист дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук Касимом Ю. Ф. на тему: «Вигук української мови».

Вчена Рада присудила тов. В'язовському і тов. Касиму вчену ступінь кандидата філологічних наук.

Дані науки завжди перевірялись практикою... Наука тому і зветься наукою, що вона не визнає фетишів, не боїться підняти руку на відживаюче, старе і чутливо прислухається до голосу досвіду, практики.

Й. В. СТАЛІН.

ЗА ТІСНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО НАУКИ З ПРАКТИКОЮ

XIX з'їздом Комуністичної партії і вересневим Пленумом ЦК КПРС поставлені великі і почесні завдання перед наукою і вченими в боротьбі за дальший розквіт нашої Вітчизни, за піднесення продуктивності сільського господарства, щоб в найкоротший час повністю забезпечити все зростаючі потреби радянського народу.

Кафедра зоології безхребетних перебудовує свою діяльність так, щоб зробити посильний вклад в цю величезну вагу справу, щоб тісніше пов'язати свою роботу з потребами виробництва. З цією метою колективом кафедри розробляються такі питання: дослідження паразитофауни сільськогосподарських тварин Одеської області та організація боротьби з паразитарними захворюваннями, боротьба з шкідниками сільськогосподарських культур, шляхи підвищення продуктивності туювого шовкопряда та блжіл.

Кафедра намітила план допомоги підшефному колгоспові по цих же питаннях — по оздоровленню сільськогосподарських тварин, щоб піднести їх продуктивність, розробити міроприємства по боротьбі з

шкідниками, допомогти налагодженню бджільництва і шовківництва у колгоспі.

До розробки зазначених питань кафедра широко залучає студентів. Завдяки цьому, останні набувають навиків науково-дослідної роботи, продовжують свою діяльність, закінчують університет. Ось, наприклад, випускниця тов. Кочур, що працює в середній школі, в Вінницькій області, пише, що вона продовжує дослідження над шовкопрядом і проводить разом з тим з учнями викормку шовкопрядів для школи.

За цікаві роботи 3 студенти кафедри в 1953 р. отримали високі нагороди від Міністерства Вищої Школи. (3 премії з 8, отриманих університетом).

Надзвичайно цікаві наслідки, отримані в дослідженні над бджолами, які розпочав т. Севастіанов, будучи ще студентом. Застосувавши розроблену на кафедрі методику (ліно гетероауксином) для підвищення продуктивності шовкопрядів до бджільництва, він отримав хороші наслідки, що зацікавили практиків-бджільників та науково-дослідні установи.

Кафедра організувала пере-

вірку отриманих наслідків на багатьох пасіках країни. Перевірка дала блискучі підтвердження. Ось, наприклад, районний агроном-бджоловод тов. Зубарев (Башкирська АРСР) пише, що застосувавши розроблений кафедрою метод, він отримав підвищення продуктивності меду більше ніж на 100%. Бджоловод тов. Климов (Приморський край) повідомляє, що він отримав підвищення продуктивності меду (в порівнянні з контролем) на 50%, а воску — на 100%.

Подібних листів кафедра отримала велику кількість, а крім того, продовжують поступати нові запити.

Надруковано також два підтвердження в журналі, і про успіхи кафедри в цій галузі передавалось по радіо з центральної станції.

Таким чином, кафедра, прагнучи налагодити зв'язок з виробництвом, вийшла за рамки Одеської області і має зв'язок з різними, досить віддаленими точками, СРСР (Приморський край, Башкирська АРСР, Кавказ і т. п.).

Проф. М. О. САВЧУК.

Завідуючому кафедрою зоології безхребетних, доктору біологічних наук, професорові Савчуку М. О.

З почуттям вдячності повідомляю про одержаний мною в березні 1953 р. гетероауксин для проведення дослідів. Повідомляю про характер дослідів і їх результати. Одна бджоло-сім'я була контрольна, друга дослідна. Обом я давав одну й ту ж дозу підкормки: дослідній по 0,5 кг. цукрового сиропу з гетероауксином, розчиненим у спирті — один порошок всипав у 10—20 ч. спирту й помішував до повного розчинення, після чого розчин вливав у цукровий сироп і робив підкормку сім'ї, яку досліджував, а контрольній сім'ї давав також 0,5 літра сиропу, але без гетероауксина. Кожна

підкормка проводилася через тиждень протягом всього літа. Виділення воску було в дослідній сім'ї також значно більше. Результати такі: матки були в 1952 г. в 6 вуликів; на початку весни до головного взятку враховувався розплід за допомогою рамки-сітки. Виявилось, що матка у дослідній сім'ї розвивала кладку яєць до 3500—4000 штук на добу, в контрольній сім'ї цього не спостерігалось. Після головного взятку дослід було проведено в зворотньому напрямку: дослідна сім'я стала контрольною, а контрольна — дослідною. Результати такі ж. Треба відзначити й продук-

тивність головного взятку: дослідна сім'я дала 35 кг. товарного меду, а контрольна — 26 кг. дослідна сім'я збудувала 8 гнездових рамок, а контрольна — 4,5 рамки. Яйця після відкладки їх маткою лопалися на початку третьої доби, а розвиток розплоду відбувався від яйця до дорослої комахі за 18 днів.

Я бажав би провести підкормку гетероауксином у зимових умовах. Прошу вислати мені гетероауксин для дальших дослідів. Про результати зимовки повідомлю після виставки у квітні.

КЛИМОВ К. М.
Приморський край, Кіровський район, село Великі Ключі.

Чому зриваються цикли лекцій для випускників

На одних з відкритих партійних зборів університету загальне схвалення отримала пропозиція про організацію для випускників університету циклу лекцій по сільському господарству. Вітала цю пропозицію й значна частина випускників, що були присутні на зборах. Все погоджувалися з тим, що випускникам треба дати мінімум знань з сільського господарства. Адаже більшості випускників доведеться працювати в сільській місцевості.

В кінці березня учбова частина оголосила, що лекції для

поточку істориків, філологів, юристів будуть читатися по четвергах. На жаль, громадські організації факультетів, певно, не провели необхідної роботи серед випускників. На першу лекцію з'явилось більше 20 істориків і... 3 юристи. Філологічні представники не надіслали. Щоб підтримати честь філологічного факультету на II лекцію з'явився один представник, але все ж філологам не довелось пишатися тим, що вони слухали лекцію, бо на цей раз не було... лектора.

Це викликало досить нега-

тивну реакцію серед студентів. На слідуочу лекції з'явилось лише 12 істориків. Останні слухачі потоку забули вже, як вони схвалювали рішення про організацію лекцій.

Лекції можуть принести користь випускникам, але треба, щоб проведення лекцій зацікавило всі громадські організації, КСМ бюро факультетів та комітет ЛКСМУ.

В. ВАЩЕНКО, ст. V курсу історико-економічного ф-ту.

ЧАЙКОВСЬКИЙ В ОДЕСІ

Петро Ілліч Чайковський відвідав Одесу два рази — в 1887 р. та в 1893 р.

В 1887 р. Чайковський не виступав у концертах. Оглянувши місто, Петро Ілліч від'їхав до Кам'янки.

Приїзд 1893 р. був великою подією в житті нашого міста. В той час Одеса жила цікавим музичним життям. В програмах концертів ми зустрічаємо імена кращих російських та західно-європейських композиторів. Прізвище П. І. Чайковського можна було часто прочитати на афішах симфонічних концертів.

До другого приїзду Петра Ілліча в Одесу в оперному театрі вже був поставлений «Євгеній Онегін» (прем'єра відбулась 17 травня 1890 р.).

Любов до Чайковського зростала щороку, яскравим прикладом цього є триумф композитора під час відвідування ним Одеси в 1893 р.

До приїзду Петра Ілліча оперний театр готував «Пікову даму». Уже в перший вечір Чайковський відвідав оперний театр, він слухав «Демона» Рубінштейна. Публіка, побачивши в ложі славетного композитора, влаштувала йому овацію.

Петра Ілліча цікавить підготовка «Пікової дами», і вже другого дня він — в театрі. При його присутності іде репетиції опери, композитор дає ряд цінних вказівок диригенту та солістам. Старанно готує спектакль весь колектив театру. 19 січня відбувається прем'єра «Пікової дами».

Диригував оперою диригент Емануель, провідні партії співали Супруненко, Філопова та інші.

Спектакль пройшов з великим успіхом, викликом автора не було кінця. Трупа театру М. Заньковецької, яка тоді гастролювала в Одесі, піднесла Чайковському адресу з написом — «Смертныне—Бессмертному», 19 січня 1893 р.

Під час перебування в Одесі, Петро Ілліч побував на концертах одеських митців: піаніста Рудольфа Далдау, юного скрипаля Кості Дум-

чева, піаніста Сапельнікова, піаністки Софіт Менгер, співака Антоновського та композитора Молчанова.

Величезним успіхом користувались авторські концерти П. І. Чайковського. Під керівництвом автора виконувалась симфонічна поема «Буря», сюїта з балету «Щелкунчик», «Елегія», «Вальс із «Серенади для струнного оркестру» та інші твори.

За час перебування Чайковського в Одесі художник М. Д. Кузнецов написав портрет композитора. Цей портрет — один з кращих портретів П. І. Чайковського.

Триумф в Одесі справив велике враження на Петра Ілліча, в його щоденнику та листах знаходимо численні згадки про перебування в Одесі в 1893 р. В листі до А. П. Мерклинга Чайковський писав:

«Ніколи я ще не испытывал ничего подобного, что испытываю теперь. Меня чувствуют здесь, как великого человека. Вот уже почти две недели, что я здесь, и за это время успел дирижировать в 5 концертах, сделать бесчисленное множество репетиций...»

Виїхав з Одеси Петро Ілліч 25 січня. Перед від'їздом він обіцяв ще прийти до нашого гостинного міста, проте смерть перешкодила здійснитись цим планам.

Приїзд П. І. Чайковського мав велике значення в справі популяризування російської музичної класики на Україні.

Твори улюбленого композитора зайняли належне місце в репертуарі Одеського театру опери та балету.

З успіхом у нас йдуть опери Чайковського «Євгеній Онегін», «Пікова дама», «Чародійка», «Юланта». Перед війною була поставлена опера «Мазепа». В оперному театрі зараз йдуть всі балети Чайковського: «Лебедіне озеро», «Спляча красуня», «Щелкунчик».

З концертних естрад міста-героя лунають вічно юні, прекрасні твори Петра Ілліча Чайковського.

О. ЮВСА.

студ. IV курсу філологічного ф-ту.

ОГЛЯД СТИННОЇ ПРЕСИ

Назустріч конкурсу

Стинні газети факультетів — могутній засіб комуністичного виховання студентів. Саме тут, у факультетській стінгазеті, піднімаються найактуальніші питання життя факультету, курсів і окремих груп. Тому і вимоги до них великі. Стінгазета повинна бути цікавою, добре оформленою, змістовною.

Це з повним правом можна сказати про стінгазету «Советский юрист» — орган партбюро, деканату, профбюро і бюро ЛКСМУ юридичного факультету (редактор тов. Маїєвський).

Вихід чергового номера газети тут завжди зустрічається студентами факультету як значна подія. Та інакше не може й бути: кожен знає, що газета завжди своєчасно і правильно торкається найбільш злободенних питань життя факультету. Щоб у цьому переконались, достатньо глянути на останній номер стінгазети — від 10 квітня ц. р. Перше, що кидається в вічі, — це гарне оформлення газети.

Газета присвячена десятим роковинам звільнення Одеси від німецько-румунських окупантів. В статті «Славні роковини» показане наше місто як місто-герой, місто з славними традиціями. Матеріали відображають також повсякденне життя факультету. Замітка тт. Котенко і Батіна «Поїдемо за призначенням» закликає випускників серйозно віднестись до призначень і поїхати туди, де спеціалісти найбільш потрібні державі.

Вкладач т. Воробйов у своїй статті «Скоріше кінчати дипломні роботи на тих студентів V-го курти» звертає увагу громадськості факультету, які ще не написали своїх дипломних робіт.

В газеті також вміщені матеріали, що висвітлюють питання профспілкового життя (стаття т. Кишенко «Налагодити профспілкову роботу на факультеті»), роботи студентських наукових гуртків (замітка студентки IV курсу Бірюкової «Про роботу гуртка карного права»), а також інші сторони життя факультету. Ду-

же гарне враження справляє відділ «Хроніка», в якому гумор і сатира поєднуються з правильною постановкою різних питань. Між іншим в цьому відділі повідомляється про закінчення судового процесу по звинуваченню студента V курсу Теплицького студентом цього ж курсу Грачем. Процес закінчився примиренням сторін, і, як вказує газета, судові витрати були розкладені порівну. Грача це дуже задовільнило. Газета, на жаль, мало приділила цьому питанню уваги. Наскільки нам відомо, цей випадок судового процесу взагалі на юридичному факультеті не перший, зокрема у т. Грача. Треба б було давно покласти край страстям студ. Грача до сутяжництва.

Гарне враження справляє сатиричний додаток до газети «Советский юрист», під назвою «Не взира на лица». Газета дотепна, з хорошими карикатурами. Вона завжди привертає до себе увагу студентів — не тільки свого, але й інших факультетів.

Все ж треба відзначити, що в газеті «Советский юрист» не досить підняті питання навчання, не висвітлено, як проходять політгодини на III і IV курсах. Будемо сподіватись, що редакція газети приділить цим питанням більше уваги, і стінгазета юридичного факультету на наступному конкурсі займе одне з хороших місць.

Треба також відзначити роботу редактора газети «Советский юрист» т. Маїєвського. На юридичному факультеті зараз мало студентів. Можливостей укомплектувати змінні редакції, як це практикується на інших факультетах, немає. Але редакція повністю справляється з своєю роботою, газета виходить точно в строк, а т. Маїєвський, крім того, активно працює і в редакції університетської газети «За наукові кадри». Це сприятливо позначається як на роботі редакції «За наукові кадри», так і на роботі редакції «Советского юриста».

В. ПЕРОВ.

ОЛЕСЬ ДОНЧЕНКО

12 квітня 1954 року в м. Лубнах після тяжкої хвороби передчасно помер відомий український письменник Олесь Васильович Донченко.

Олесь Донченко народився в 1902 році у Великих Сорочинцях, на Полтавщині і ще з юнацьких літ почав друкувати свої літературні твори.

Багато писав Олесь Донченко для дітей та юнацтва. Чимало покоління юних читачів зросло і виховувалось, читаючи і захоплюючись повістями та оповіданнями Олеса Донченка. Широко відомі серед них: «Школа над морем», «Лукія», «Карафута», написані до 1941 року; «Серце беркута» — повість, присвячена темі дружби народів, створена письменником у Казахстані під час Великої Вітчизняної війни. За останнє десятиліття Олесь Донченко видав повісті для юнацтва та школярів «Лісничиха», «Карборундовий камінь», «Повість про новий дім», «Заповітне слово», «Юрко Васюта» та опублікував наприкінці 1953 року в журналі «Вітчизна» роман з життя десятикласників «Золота медаль».

Багато писав Олесь Донченко для наймолодших читачів — дошкільників. Серед цих творів особливо відзначаються високою ідейно-художньою майстерністю такі оповідання, як «Галаганчик», «Подорож до млиана», «Голубий гвинтик».

Кращі твори Олеса Донченка перекладені російською мовою та мовами інших народів СРСР і ввійшли як цінний вклад у загальну скарбницю радянської дитячої літератури.

Олесь Донченко постійно вів і широку громадську діяльність, як член Правління Спілки радянських письменників України.

Світла пам'ять про Олеса Донченка житиме серед нас, його товаришів, а твори його читатимуться ще не одним поколінням юних читачів і будуть служити великій справі комуністичного виховання радянських громадян.

М. Бажан, О. Корнійчук, П. Тичина, О. Гончар, А. Малишко, Л. Дмитерко, В. Некрасов, Н. Рибак, Д. Бедзь, І. Багмут, В. Бічюк, Остап Вишня, Я. Гримайло, В. Добровольський, Н. Забіла, Ю. Збанацький, О. Іваненко, В. Козаченко, П. Козланюк, О. Копиленко, І. Муратов, І. Нехода, П. Панч, М. Пригара, С. Складанко, Ю. Смолич, В. Собко, Л. Смілянський, Ю. Шовкопляс, А. Шиян, Б. Чалий, М. Рильський, М. Романовська.

Попробуй, відгадай

1. Які двері відкриті в головному корпусі університету по вул. Петра Великого, 2, о 9 годині вечора?

2. О котрій годині починає працювати в цьому корпусі буфет?

3. Коли закінчать ремонт цього ж корпусу?

4. Який годинник іде точно: той, що в ауд. № 61, чи той, що на 3-му поверсі біля ауд. № 78?

5. Чому на лекції з судової психіатрії на 4-му курсі юрфаку приходять студенти інших факультетів, пропускаючи свої лекції?

6. Скільки ще часу будуть доводити студенту І к. геолого-географічного ф-ту Карлову, що лекції відвідувати необхідно?

7. Що значить фраза: «Під час передвиборчої кампанії агітатори плутались в депутатах», яка вміщена в стінгазеті фізико-математичного факультету?

8. В які дні буває вода в гуртожитку по вул. Пастера?

9. Скільки платять студентам філологічного факультету за те, що вони кидають монети з 2-го поверху на голови студентів історичного факультету?

Д. ВОЛОДІН, А. ЯРМУЛЬСЬКИЙ

В. о. редактора М. В. ПАВЛЮК.

ФЕЙЛЕТОН

РИЖА ВНУЧКА ПОМІЩИКА

Пролунав дзвінок, і десятикласники, поспішаючи, займають свої місця. Зараз урок креслення. Учні проглядають свої домашні роботи, які перевірять учитель. Лише Міла Мунтян ніяк не може вгамуватись.

— Ой, дівчатка, я ж не виконала завдання, — вигукує вона, бігаючи по класу.

Заходить учитель. Почувши виклик викладача, Мунтян хватає на сусідній парті чужу роботу і вихрем несе її до столу. Поки хазяїн роботи зрозумів у чім річ, Мунтян одержує оцінку.

Літо 1952 року.

Серед поступаючих в Одеський університет впадає в очі рудоволоса, з підкубленими бровами і червоними щоками, середнього росту, дівчина. Правда, її рідко можна побачити в університеті, а частіше на центральних вулицях та бульварах, особливо, біля моря (романтична душа!). — Чому ти не готуєшся до екзаменів, Мілочко? — запитували її поступаючі. — Я й так поступлю: ще ж не перевелись тьоті, які турбуються про «неповнолітніх».

Хто зна? Можливо й тьотя (невідомо для нас) влаштувала її, і оцугилась Мунтян в здоровому студентському колективі.

Проходив рік...

Мілочці здавалося, що вона на вершині блаженства: ніхто її ні в чому не перечить — вільна-вільнесьенька. Правда, надідали їй лекції, але зате як хороше прогулюватись вечорами по бульварах, забувши про всяку працю!

Жила вона на квартирі, замкнуто від групи. Не хотілось дівчині, щоб знали однокурсники про її життя в доброї хазяйки Ольги Петрівни.

Одного разу до кімнати зайшов знайомий хазяйки. — Хай полежать у вас до завтра 1500 карбованців. — Будь ласка. — Ольга Петрівна поклатла гроші в ящик комоди.

Знайомий пішов. Тільки тепер хазя-

йка побачила жадний погляд своєї квартирантки. — Дочечко, ти б пішла погуляла, сьогодні ж субота... Мілочка «пішла». Ольга Петрівна скоро переохолола гроші і теж пішла з дому. А коли повернулась, Мілочка ще не було, та в ящиках комоду був хаос — все перевернуто. Пізно прийшла «дочечка». Хазяйка, вже заснаючи, чула, як десь звучали гарячі поцілунки і п'яний чоловічий голос намагався заспівати пісню.

Бігли дні. У Мілочку змінилось чимало поклонників, у неї були нові захоплення. Вона частіше стала співати підозрілою колотурою:

«Всюди гроші, гроші, гроші,
Друзі — грошики мої».

Під цю мелодію вона шарила в кишенях, в сумочці хазяйки. Та гроші були не скрізь, і вона стала економити на обідах, тишком споживаючи продукти доброї Ольги Петрівни.

А дні йшли. Не раз заставала хазяйка Мілочку на місці злочину. Не раз їй приходилось знімати з квартирантки своє пальто, свою білизну. Та спіймана «птичка» в істерії падала їй до ніг і вимолювала пробащення, бо Ольга Петрівна наївно вірила, що «...сьогодні — це в останній раз».

Мунтян була гордою по натурі (ще б пак, хвалилась навіть, що її дідусь був поміщиком). Мілочка просила пробащення тільки в хазяйки; коли ж однокурсниця побачила в неї свій втрачений платок, Мунтян пробащення не просила. Вона була ображена!

Настали екзамени. Екзаменатор розклав білети. Розкрились двері, і він побачив рижу кучері, вишпани брови і зляканий погляд безсоромно-ясних очей.

«Хто ж це?» — подумав екзаменатор. — Ах, так-так, це ж рідкий гість лекцій. — Ви складати? Мун-

тян задумалась, але так і не пригадала, що ж це за штука іменник, числівник... І здала? А як же, та ще й на «добре».

Йй поміг ніс (!). Це щасливе відкриття Мілочка зробила ще за шкільною партою. Коли посмакує за особливу жилку в носі — піде кров (від «хвилювання»), а піде кров — розтане серце екзаменатора. Так крив'ю Мілочка і склала знову сесію на стипендію.

«Дідусю, — писала вона, — перед кожним екзаменом трясусь і молюсь та гарненько б'ю поклони. І бог допомогає. «Хіба ж не він, — думала Мілочка, — дав мені такий надчутливий ніс?».

Мунтян взагалі була чутливою дівчиною: серденні справи однокурсників її дуже хвилювали. Так недавно у неї знайшли перехоплені їх листи. Правда, Мілочка намагалась виправдатись — та марні були намагання.

Настав кінець «наївної» віри хазяйки в «скривджену» дівчинку. Сдного вечора Мунтян привела якусь Куликову.

— Знайомтесь, Ольга Петрівна, моя сестра, — категорично заявила Мілочка. — Вона в мене переночує. Ранком «сестра» — аферистка — зникла, а разом зник і піджак від святкового костюму Ольги Петрівни. Мілочці було «соромно» за «сестру», і вона мовчала. Та хазяйка більше не могла мовчати. — Почалось з кімнати дрібничок і продуктів, — говорила Ольга Петрівна на зборах групи, — а потім і гроші, і речі стали зникати.

Знали про це деякі однокурсники Мунтян (дві з них навіть жили разом з Мілочкою), знала студентка Булавка, якій жалілась Ольга Петрівна на свою квартирантку, але вона мовчала, як Мунтян на семінарі.

На комсомольських зборах групи хазяйка сказала: «...перед вами злодійка, симулянтка, мерзотниця, яка